

สื่อเผยแพร่ความรู้จาก
www.hiso.or.th

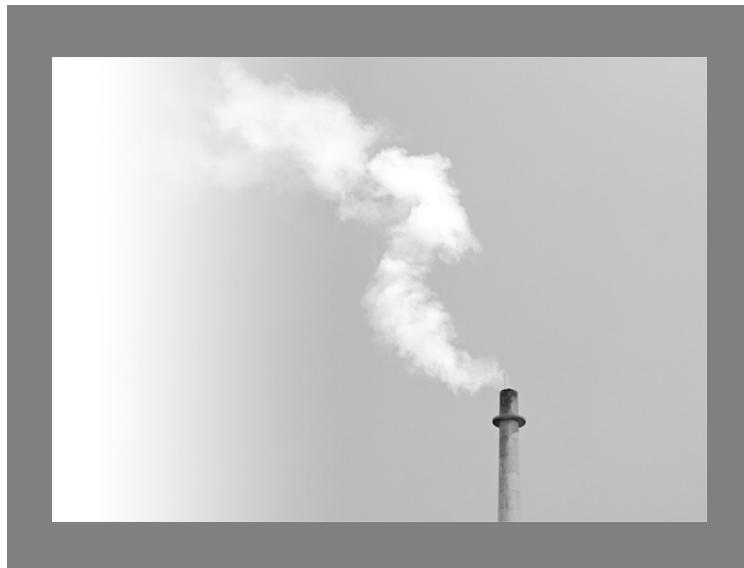
ฉบับที่ 1 เดือนกรกฎาคม 2551

อ่านจดหมายข่าวต้นคิด
ทั้งเล่ม! ที่นี่!

News กรกฎาคม 51

จากคอลัมน์ วิถีเสียง จดหมายข่าวรายเดือนประจำเดือนกรกฎาคม 2551
ผลิตโดย สำนักงานพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารสุขภาพ

แกะรอย “กลิ่น” ภัยลอยนวลจากถิ่น “อุตสาหกรรม”

ครั้งแล้วครั้งเล่าที่ปรากฏข่าวประชาชนในเขตนิคมอุตสาหกรรมได้รับความเดือดร้อนจาก “กลิ่น” ที่โซยมาจากปล่องโรงงานชนิดที่จับมือใครติดไม่ได้ และล่าสุด เมื่อเดือนพฤษภาคมที่ผ่านมา เหตุการณ์ที่คุกคามสุขภาพประชาชนซึ่งนี้ได้เกิดขึ้นอีกครั้ง ในบริเวณที่กิจกรรมเช่นนี้ซ้ำซากมานานร่วม 20 ปี นั่นคือ ที่นิคมอุตสาหกรรมมหาตาพุด อ.เมือง จ.ระยอง อันเป็นที่นิคมอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ระดับชาติ ทั้งที่ตั้งปี 2551 ข่าวเนื้อหาชี้รอยเดียวกันนึ้งเพิ่งเกิดขึ้นที่นี่หมาดๆ

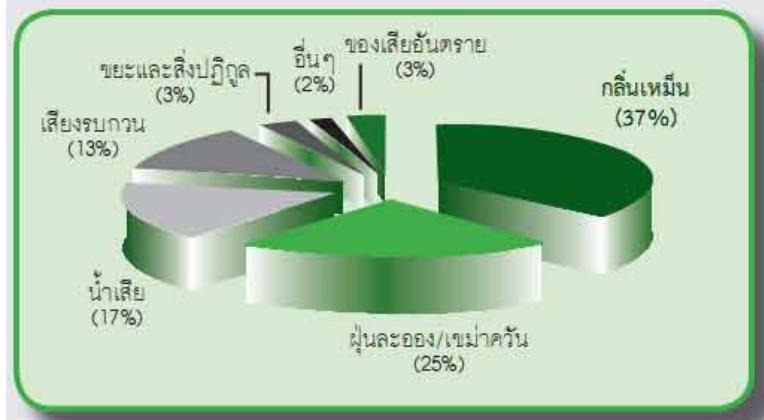
เมื่อพูดถึง “กลิ่นพิษ” คนมักมองข้ามเรื่องของกลิ่น เพราะถูกเบี่ยงเบนสายตาไปที่มลพิษในรูปของน้ำเสียขยะทั่วมหภาค หรือฝุ่นละอองปฏิวัตินในอากาศ ทั้งที่ภัยที่มาในรูปของกลิ่นนั้นก่อผลกระทบต่อสุขภาพของคนเราได้ไม่น้อยหน้าทั้งในเรื่องของความรุนแรงและผลที่ล้มล้างชั้ยังเป็นภัยที่ยากต่อการค้นหาต้นต่อ เพราะล่องลอยไปในสภาพไร้ตัวตน

ที่สำคัญ คือ “กลิ่น” เป็นมลพิษที่สร้างความเดือดร้อนแก่สุขภาพและก่อความรำคาญแก่จิตใจให้คนไทยมากที่สุดในเวลาที่

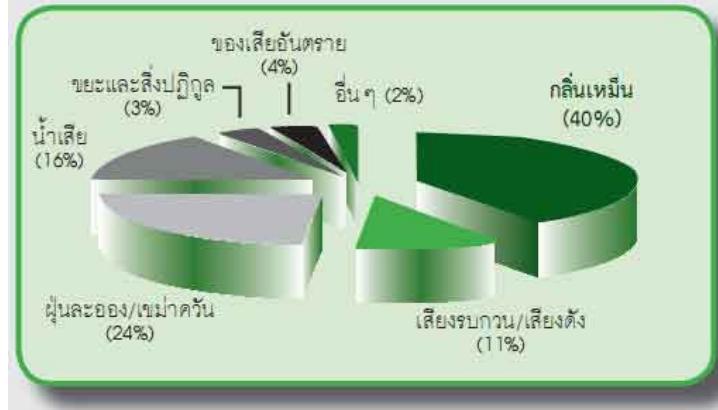
ข้อมูลจาก รายงานการศึกษาเรื่อง สถานการณ์อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย โดย พพ.สมเกียรติ ศิริรัตนพฤกษ์ และคณะ ระบุว่า ในบรรดาปัญหาผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการร้องเรียนจากประชาชนในปี 2546-2547 ปัญหาที่ครองแชมป์ว่ามีการร้องเรียนเข้ามาสูงสุด ก็คือ เรื่องของกลิ่นเหม็น ตั้งแต่แพนกวิน แสดงประกอบ

แผนภาพที่ 1 ปัญหาผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการร้องเรียนในปี 2546

ที่มา กรมควบคุมมลพิษ

แผนภาพที่ 2 ปัญหาผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการร้องเรียนในปี 2547

ที่มา กรมควบคุมมลพิษ

ฉบับที่ 1 เดือนกรกฎาคม 2551

อ่านจดหมายข่าวต้นคิด
ทั้งเล่ม! ที่นี่!

News กรกฎาคม 51

ชุมชนในพื้นที่ใกล้เคียงนิคมอุตสาหกรรมมาตาพุดตกเป็นเหยื่อของสารพัดกลิ่นหาดใหญ่จากโรงงานอุตสาหกรรมในระดับหนักหนาและมาระอ่อนที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศไทย มีสาเหตุตั้งต้นจากการขยายพื้นที่พัฒนาอุตสาหกรรมออกไปนอกเขตพื้นที่ที่เป้าหมายตามแผนที่กำหนดไว้ โดยทางโรงงานกว้านซื้อที่ดินจากชาวบ้านและขออนุญาตเข้าเป็นส่วนหนึ่งของนิคมฯ ทำให้พื้นที่ที่เคยเป็นแนวกันชนระหว่างโรงงาน โรงเรียน และชุมชน หายไป

เมื่อประกอบกับระบบการเฝ้าระวังและมาตรการกำกับดูแลผลกระทบต่อสุขภาพจากการดำเนินกิจการในนิคมฯ ที่เรียกว่า “กิ่น” ทำให้ชาวมาตาพุดที่อยู่รอบ ๆ พื้นที่ดังกล่าวถูกคุกคามด้วยกลิ่นที่แยกแยะได้ยากและได้นับสิบ ๆ กิ่น ซึ่งบ่นกันว่าสุขภาพกายและจิตอยู่ทุกลมหายใจ เพราะไม่เพียงแต่เหม็นแต่บางกลิ่นยังส่งผลต่อสุขภาพชนิดส่ายหัวหนีไปทางไหนก็ไม่อาจหลบพ้น จนเกิดการร้องเรียนเป็นระยะตั้งแต่ปี 2536

ควบคู่ไปกับความเดือดร้อน ผลการตรวจสุขภาพของประชาชนในพื้นที่รอบ ๆ นิคมแห่งนี้ได้พิสูจน์ให้เห็นถึงอันุภาพการทำลายล้างของสิ่งไร้ตัวตนที่เรียกว่า “กิ่น” โดยเฉพาะกับเด็กวัยเรียนที่มีพัฒนาการระคายเคืองระบบทางเดินหายใจ วิตกกังวล เหนื่อย เเพลีย ไม่มีแรง แน่นหน้าอก จากการสูดดมกลิ่นเหม็นที่โซยมาเตะจะมูกตั้งแต่ที่โรงเรียนจนถึงที่บ้าน

เหตุการณ์สำคัญ ที่สะท้อนถึงความน่าสะพรึงกลัวของกลิ่นที่โซยมาจากนิคมอุตสาหกรรมเกิดขึ้นเมื่อวันที่ **23 มิถุนายน 2540** ตอนเวลา 10 โมงเช้า เมื่อกลิ่นเหม็นรุนแรงที่ปล่อยออกมาจากโรงงานแห่งได้แห่งหนึ่งในนิคมอุตสาหกรรมมาตาพุดทำให้เด็กนักเรียนที่โรงเรียนมาตาพุดพันวิทยาคม 40 คน มีอาการปวดหัวอาเจียน แน่นหน้าอก ต้องนำส่งโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์เรียนด้วยรถพยาบาลในเวลาต่อมา

ก่อนหน้าเหตุการณ์ดังกล่าว ข้อร้องเรียนเรื่องของกลิ่นเหม็นจากชาวมาตาพุดที่มานานหลายปีไม่ได้รับความสนใจหรือตอบสนองจากฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในระดับที่เหมาะสมสมกับเหตุ ต่อเมื่อเกิดเหตุการณ์นี้จึงมีข้อพิสูจน์ว่า ภัยในรูปของกลิ่นนั้นไม่ใช่เรื่องเล็ก ๆ อีกต่อไป และเริ่มมีการสืบสวนหาต้นตอและวินิจฉัยของกลิ่นเหม็นที่โซยมาหากลายกลิ่น ทั้งกลิ่นละมุน กลิ่นฟรัง กลิ่นเหม็นใหม่ กลิ่นน้ำมัน ฯลฯ

ต่อมา จึงเริ่มแгарอยได้ว่าไม่ได้มามาจากกลิ่นพิษในอากาศระดับพื้น ๆ อย่างเช่น ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ หรือก๊าซโอโซน แต่มาจากการควบคุมการระบาย VOCs (Volatile Organic Compounds : VOCs) ซึ่งเป็นสารระเหยของสารทำละลายอินทรีย์ หรือสารตัวทำละลายอินทรีย์ (Organic solvent) ซึ่งใช้ในอุตสาหกรรมหนัก อันเป็นกิจกรรมหลักในนิคมอุตสาหกรรมแห่งนี้

แม้ภัยจากกลิ่นเผยแพร่ตัวชัดเจน และแgarอยจนพบตัวต้นเหตุชัดเจนแล้ว อย่างไรก็ตาม กรมควบคุมมลพิษระบุว่าต้องใช้เวลาอีก 3 ปี มาตรการควบคุมการระบาย VOCs จากปล่องโรงงานอุตสาหกรรมจึงเดินหน้าได้เต็มรูปแบบ

ในวันนั้น ความทุกข์ทรมานของชาวมาตาพุดที่จำยอมสูดมสารพิษผ่านทุกลมหายใจเข้าออก จนตัดสินใจลุกขึ้นมาเปล่งเสียงร้องเรียนเป็นครั้งแรกในปี 2536 ก็จะย่างเข้าสู่ปีที่ 18 เต็ม!

E-News
ກາງສັບຕານ

ສໍ່ເພຍແພວຄວາມຮູ້ຈາກ
www.hiso.or.th

ฉบับທີ 1 ເດືອນກຸມພາ 2551

ອ່ານຈົດທາງໝາຍຂ່າວຕົນຄົດ
ທີ່ເລີ່ມ! ທີ່ນີ້!

News ກຣກພາກ 51

ບອກກລ່າວ...

ຈົດທາງໝາຍ “ຕົນຄົດ” ຕັ້ນໄມ້ແໜ່ງຄວາມຄົດ ກີບປົມເພະມາຈາກຄວາມຮູ້ແລະຂໍ້ອມລົ້ານສູຂາພາບ ໂດຍສ່ວນໜຶ່ງເປັນຜົນຜົດຈາກການກໍາງານຂອງແຜນງານພົມນາຮະບບ້ຂໍ້ອມູລື່າວສາຮສູຂາພາບ ຊຶ້ງອູ່ງວາຍໃຕ້ ສຕານນັນວິຊຍຮະບບນກາຮຽນສູຂ (ສວຣສ.) ໂດຍໄດ້ຮັບການສັນບສຸນກາຮພົມນາຮະບບ້ຂໍ້ອມູລື່າວສາຮສູຂາພາບຂອງກົງການກອງທຸນສັນບສຸນກາຮສົງເສຣີມສູຂາພາບ (ສສສ.) ເພື່ອຟັກຕົ້ນແລະສັນບສຸນກາຮພົມນາຮະບບ້ຂໍ້ອມູລື່າວສາຮສູຂາພາບຂອງປະເທດ ຮວມທັງການນໍາຂໍ້ອມູລື່າວສາຮທີ່ມີອູ່ງມາສື່ອສາຮສູ່ສາຮຣະ ແລະໃຊ້ປະໂຍຈີນໃນກາຮພົມນາຮະບບ້ສູຂາພາບຂອງກົດສ່ວນທີ່ເກີຍວ່າຈົ່ອງ ແລະອີກສ່ວນໜຶ່ງເປັນກາຮຮັບຮົມຂໍ້ອມູລື່າວສາຮກາຮວົດຕົ້ນສູຂາພາບຈະແລ້ວຄວາມຮູ້ຕ່າງໆ ເພື່ອນໍາເສັນອກພະກົດກ່ອນກາຮສູຂາພາບ ອັນຈະນຳໄປສູ່ກາຮສົງເຄົາມຄົດແລະຄວາມຕະຫັກຮູ້ຂອງຄົນໃນສັງຄນ ໂດຍເນັ້ນໄປທີ່ກາຮສົງບທສ່ວປເທິງຄວາມຮູ້ທີ່ສາມາດຮັດຕ່ອຍອົດໄດ້ ຮວມຖົກກາຮປະຍຸກຕີໃຊ້ຄວາມຮູ້ໃນຮະຕັບປະຫານທົ່ວໄປ ແລະກາຮໃຊ້ຂໍ້ອມູລື່າວກໍາທັດນີ້ນຍັນສາຮຣະ ມາກວ່າກາຮພົມສູຈົນຄວາມຖຸກຕ້ອງຂໍ້ອມູລື່າວສົດົຕີ

ດູ້ຂໍ້ອມູລື່າວທີ່ມີດູ້ໃດໃນ www.hiso.or.th

ສມັກຮມາຊີກ ຩີອີດີຕ່ອ “ຕົນຄົດ”

ຕູ້ ປະ.2 ປະແ.ປ.ປະດີພັກ 10404

ໂທຮັບພົດ. 02-668-2854 ໂທຣສາຣ. 02-241-0171

ອືເມວລີ : info@tonkit.org ເວັບໄຊ໌ www.tonkit.org

